

contaminació, com la de *mark* 'moll de l'os', o *muik* 'bla').

Car la base comparativa de la construcció era vaga fonèticament i semàntica. Pok. cita certament un al. dial. *maukig* 'podrit' i neerl. *muik* 'tou, bla', isl. ant. *mjukur* (> angl. *mEEK*) id., i en gòtic el que hi ha és només el compost *mūka-mōdei* 'humilitat' = al. *sanft-mut* ('humor suau'). Tot això (IEW, 744) suposaria una arrel indoeur. MŪG-/MŪG-. Sens dubte Pok. hi aplega mots d'altres llengües indoeuropees (ll. *mucus*, gr. *μύξα*, algunes coses balto-eslaves i cèltiques), però tot això correspon a una arrel MUK- amb sorda (alternança possible, però anòmala); de manera que la forma radical MUG- no és més que germànica (d'on l'ensordiment normal del germànic de G en K). Afegim-hi si es vol l'al. dial. *mauke* 'mal en les potes dels cavalls', que és també baix-al. mj. *mūke*, a-al. mj. *mūche*, i que Kluge-M. relliga amb el citat neerl. *muik* etc.

Cert que una alternança MUG/MOUG- és possible tèdricament (i MOUG- donaria gòtic *MAUK-), però si no m'enganyo no està testificada: hi ha suís-al. *mauch* 'corcat, consentit' («morsch»), i el citat al. dial. *mauke*, *maukig* i bavarès *mauche*, però notem que *au* és normal que resulti de *ū* antiga tant a Suïssa com a Baviera i a la major part dels dialectes de l'alt-alemany modern; recordem que quan l'*au* modern ve de *ū*, el baix alemany i l'alt-al. antic i mitjà conserven encara *ū*, i de fet fixem-nos que hi ha *mūke* en baix-alemany i es manté *mūche* fins a l'a-al. mj.¹ Un mot gòtic emparentat amb això tindria, doncs, *ū* i no pas *au*.

La meva desconfiança creix encara veient les variants de la paraula neerlandesa *moot* que designa un bocí o tros (si no m'enganyo provinent de l'arrel germànica MAT-: 'tallar', i no sé si relacionada amb *mot* 'arna', cf. fr. *motte*): Franck-V. Wijk (p. 442a) justament ens adverteixen que el neerl. *moot* té una variant *mook*, pròpia del dialecte d'Anvers i que és una corrupció o deformació d'aquest dialecte («*waarschijnlijk een verforming*»), però que d'altra banda la primera dada històrica de *moot* és la que dona el mateix Kilian en la forma *moete*, i que ultra el significat de «*tomus, segmentum*» comença precisament assignant-li el significat de «*segmen salmonis*», o sigui bocí d'un peix! Trobo que hi ha motiu de sobres per sospitar que aquell *moocke* de Kilian, única base de la construcció de Diez (acceptada cegament per M-Lübke i Gamillscheg) no sigui més que un resultat de la mateixa corrupció que a Anvers ha canviat *moot* en *mook*.

Insisteixo que he de deixar l'última paraula a mans dels germanistes. Però d'altra banda és gaire versemblant que el nom d'una cosa tan pedestre i modesta com la ventresca del peix etc., vingui d'una llengua d'aristòcrates com el gòtic? I que sigui d'origen germànic un terme que dins el romànic està confinat al català, molt més dèbil en occità i quasi només en la part del llenguadocià meridional, mentre que és enterament estranya als dominis romànics més germanitzants: la Llengua d'Oïl, Castella-Portugal i Itàlia.

Per a un mot d'aquest nivell popular, i de vida elemental, en principi és més versemblant una romanalla

pre-romana. En això les llengües indoeuropees em semblen furnir més bona base per postular una base ΜΟΥΚ- (> *mauk-*) amb un sentit de 'cosa llefiscosa, humida' com ho són essencialment les tripes, i més les del peix: serbo-croat *mučljiv* 'humit', letó *mukls* 'pantans', *mukti* 'enfonsar-se en un aiguamoll', lit. *mūkti*, *smūkti* 'enfonsar-se lliscant', 'esmunyir-se',² grec *μύξα* 'mucositat', ll. *mucus* id., *mūcor* 'humitat, floridura', ky. *mign* (< MŪKINO-) 'aiguamoll', irl. *mocht* 'tou, moll', eslau comú (*s*)*mykati* (que en unes llengües vol dir 'patinar, lliscar', en altres 'arrossegar-se'), scr. *mucāti* 'ell amolla', avèstic *fra-muxti* 'deslligar'; i de fet aquí tenim ben documentat el grau alternant *ou* (> *au*) en el lit. *maūkti* o *smaūkti* 'passar lliscant o fregant', letó *maukt* 'eixugar, eixonar' (i amb sentit més evolucionat lit. *smāugti* 'escanyar', letó *smaugs* 'espigat, esprimatxat'), Pok., IEW, 744-5. Si el lit. *smāugti* és quasi el mateix que *esmocar*!

Suposar a base d'això un sorotàptic *MAUKA 'massa humida, llefiscosa, massa de tripes' no és pas més audaç que aquell gòtic fabricat. Més ben dit, ho és força menys. I l'àrea d'un mot peculiar del català, i del llenguadocià meridional, ens fa pensar precisament en el sorotàptic.

Més incert és que es pugui relligar amb això (però vull deixar-ho consignat perquè no veig que ningú se n'ocupi) el pamiri *māk* 'coll' i el tàdjik dialectal (randž) *mak* 'gola, gargamella', que sembla ser una relíquia deixada en aquest dialecte persa per un parlar sàkic (o sigui irani oriental);³ i que en tot cas és ben temptador de relacionar-ho amb el germ. comú MAGO 'pap', 'estómac', que suposa una base pre-germànica amb -K-, d'on l'a-al. ant. *mag*, al. *magen* 'païdor', ags. *maga* (angl. *maw*) 'pap', esc. ant. *magi* 'estómac' (Pok., 698). ¿Podrien aquests mateixos presentar una variant del nostre *MAUKA? Arriscat suposar-ho, sens dubte, perquè caldria una alternança vocàlica ben irregular.

D'altra banda tenim notícia d'un mot mossàrab no gaire diferent d'això i d'etimologia ben misteriosa: *mūčča* que designa la mamella del bestiar i també de la dona: en el nostre RMa. escrit *mučča* en lletres àrabis i traduït «*mamma*» («*ovium*» afegit com a glossa per un dels mestres d'àrab de l'escola de Miramar, o sigui 'de les ovelles'); avui *muchcha* «*pecho, ubre*» en parlars marroquins (hereus dels moriscos nostres expulsats, Lerchundi; i a Granada evolucionat en *mūche* en el dialecte àrab local (amb la -ā pròpia de l'àrab granadí), PAlc. «*teta*», «*tetón*», «*ubre*», «*teta de parida*», «*ubre de puerca parida*», mot que tenia è geminada, com ho veiem pel diminutiu *mucheyche* (< *mučaičča*) «*terilla*»; que de passada ens demostra com ja vivia en hispano-àrab des de feia centúries, puix que s'hi va formar un tal diminutiu de tipus semític.

Que això no pot venir de l'àrab salta a la vista, perquè è és un fonema estrany a l'àrab i típicament mossàrab. D'altra banda no ens cansem a refutar les diverses etimologies que temptaja Simonet (*Glos.*, 385; res hi afegeix Dozy, *Suppl.* II, 569), evidentment insatisfet, i passant d'una a l'altra, car massa es veu que